

SÖKANDE

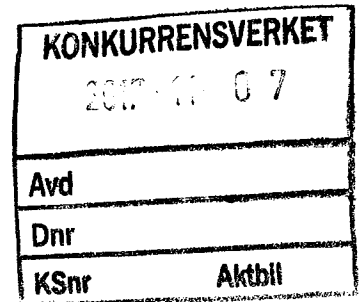
Telepass AB, 556752-6966
Industrigatan 114
291 36 Kristianstad

MOTPART

Svedala kommun
Kommunhuset
233 80 Svedala

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Telepass AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

BAKGRUND

Svedala kommun genomför en upphandling avseende färdtjänst och skolskjutsar för barn med särskilda behov (dnr UH-2015-230). Upphandlingen genomförs med ett öppet förfarande enligt LOU. Svedala kommun beslutade den 26 september 2016 att tilldela Vellingetaxi AB (Vellingetaxi) uppdraget. På ansökan av Taxi Trelleborg AB (Taxi Trelleborg) beslutade förvaltningsrätten genom dom den 23 januari 2016 (mål nr 10267-16) att upphandlingen skulle rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering skulle göras där anbudet från Vellingetaxi inte fick beaktas. Domen överklagades till Kammarätten i Göteborg, som den 24 maj 2017 beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Efter förnyad utvärdering fattade Svedala kommun den 22 juni 2017 ett nytt tilldelningsbeslut varigenom Taxi Trelleborg har tilldelats uppdraget.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Telepass AB (Telepass) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så vis att ny utvärdering av anbuderna genomförs varvid anbudet från Taxi Trelleborg inte beaktas. I andra hand yrkar Telepass att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Telepass bl.a. följande.

Av förfrågningsunderlaget framgår under rubriken ”Anbudets giltighet” följande. ”Anbud ska vara giltigt till och med **2017-03-06**. Om upphandlingen blir föremål för rättslig prövning förlängs anbudets giltighetstid fram till dess att upphandlingskontrakt kan tecknas, dock högst tre månader efter angiven giltighetstid.”

Svedala kommun hade inte den 6 juni 2017 genomfört någon ytterligare förlängning av anbudens giltighetstid. Det saknades alltså giltiga anbud då

kommunen fattade tilldelningsbeslutet den 22 juni 2017. Svedala kommun skickade ut en förfrågan den 22 juni 2017 kl. 08:00 till alla de kvarvarande leverantörerna i upphandlingen. Frågan är inte preciserad i tid utan lyder ”vill ni fortfarande stå vid era anbud”. Innan alla har hunnit svara på denna förfrågan fattade kommunen ett nytt tilldelningsbeslut som kommuniceras via upphandlingsnätet vid kl. 15:09 samma dag. Kommunen har alltså fattat det nya beslutet efter att endast den part, Taxi Trelleborg, som tilldelats kontraktet har svarat jakande på förlängningen.

Utvärderingsprocessen brister i transparens då kommunen endast kommunicerat beslutet i ett listat protokoll. Förlängningsförfarandet bryter mot proportionalitetsprincipen då det inte är tidsbegränsat och därigenom kräver att de kvarvarande anbudsgivarna ska stå vid sina bud under obegränsad tid. Detta förfaringssätt gynnar den part som får kontraktet tilldelat sig men gör situationen för resterande anbudsgivare affärsmässigt osäker under utsträckt och obestämd tid, under vilken de ska avdela och kunna tillhandahålla resurser för ett genomförande av kontraktet. Förlängningen borde ha varit avgränsad i tid till maximalt ett år, vilket är en rimlig tid som visar på ett ömsesidigt erkännande av de båda parternas affärsmässiga behov.

Taxi Trelleborg har härutöver inte uppfyllt alla obligatoriska krav i enlighet med förfrågningsunderlaget. Svedala kommun har härvid i strid med LOU kvalificerat och tilldelat Taxi Trelleborg kontraktet i förevarande upphandling.

I strid med förfrågningsunderlaget har Taxi Trelleborg inte bifogat trafiktillstånd för samtliga fordon som bolaget bedriver yrkesmässig trafik med.

Av förfrågningsunderlaget framgår vidare att anbudsgivaren ska ha tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att fullgöra uppdraget. Kravet innebär att anbudsgivaren ska klassas som lägst värde 40 enligt Creditsafe, eller att

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

anbudsgivaren har visat betryggande finansiering enligt förfrågningsunderlaget. Vidare framgår det att i det fall leverantören avser att använda underentreprenörer ska även dessa företag uppfylla ställda krav. 25 av de totalt 27 fordon som offereras av Taxi Trelleborgs underentreprenörer saknar kreditvärdighet. Taxi Trelleborgs anbud skulle därför blivit förkastat vid kvalificeringen då bolaget inte uppfyller samtliga obligatoriska krav i förfrågningsunderlaget.

Genom Svedala kommuns agerande har Telepass lidit eller riskerat att lida skada. Vid en ny korrekt genomförd utvärdering av anbuden i upphandlingen kan Telepass bli tilldelad kontraktet. Även vid en ny genomförd upphandling är Telepass en sådan leverantör som kan komma ifråga för att få kontraktet tilldelat sig.

Svedala kommun anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför bl.a. följande. Taxi Trelleborg meddelade Svedala kommun den 14 juni 2017 att bolagets anbud fortfarande är giltigt och att det kommer att vara det i sex månader framöver från detta datum. I samband med att en förnyad utvärdering skulle göras tillfrågade kommunen även övriga anbudsgivare om deras anbud fortfarande var giltiga, varvid fyra av anbudsgivarna angav att deras respektive anbud fortfarande gäller. Efter Svedala kommuns förfrågan bekräftade även Taxi Trelleborg den 22 juni att bolagets anbud är giltigt. Den nya utvärderingen, vid vilken Vellingetaxis anbud inte fick beaktas, visade att avtalet skulle tilldelas Taxi Trelleborg. Det var vid denna tidpunkt således endast relevant att Taxi Trelleborgs anbud var giltigt vid tilldelningsbeslutet. Genom tilldelningsbeslutet föreligger även ett medgivande av förlängningen av anbudets giltighetstid från kommunens sida.

Upphandlingen har skett i enlighet med de principer som fastslås i LOU. Samtliga anbudsgivare har varit delaktiga i den konkurrensuppsökande fasen. Vad avser den i målet aktuella frågan har Svedala kommun tillfrågat

samtliga anbudsgivare om förlängning av anbudens giltighetstid, anbudsprövning och anbudsutvärdering har genomförts i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget och vidtagen utvärdering har protokollförts. Svedala kommun har därvid rätteligen tilldelat Taxi Trelleborg kontraktet, varvid Telepass inte har lidit skada.

Telepass har vidare invänt att Taxi Trelleborgs underleverantörer inte uppfyller de ekonomiska krav som uppställs i förfrågningsunderlaget.

Som framgår av själva lydelsen i punkten 2.0 i avtalet åsyftas endast att leverantören och underleverantörerna ska vara registrerade för redovisning av mervärdesskatt och inneha F-skattebevis samt vara fria från skulder för skatter och andra sociala avgifter. Det anges således inte – såsom sökanden anger – att en underleverantör ska klara en riskklass på 40 enligt Creditsafe. Svedala kommun instämmer i Telepass bedömning att kravet att leverantören ska vara fri från skulder för skatter och andra sociala avgifter även gäller anbudsgivarens underleverantörer. Enligt kommunens bedömning uppfyller samtliga underleverantörer kravet att vara fria från skulder för skatter och andra sociala avgifter. Vidare har Taxi Trelleborg i anslutning till svaret på kravet att bifoga trafiktillstånd uppgett att bolagets transportörer tillsammans bedriver yrkesmässig trafik med 27 fordon. Till svaret har bifogats 27 trafiktillstånd. Att bifogade trafiktillstånd inte är i samstämmighet med det som anges rörande bolagets kapacitet i företagsbeskrivningen bör, enligt kommunens bedömning, inte medföra att ska-kravet inte anses uppfyllt.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

I målet är lagen (2007:1091) om offentlig upphandling tillämplig, se punkten 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU kan rätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att rätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Enligt 1 kap 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I förarbetena till LOU (se prop. 2006/07:128 s. 381) anges bl.a. följande. Det är lämpligt att införa en bestämmelse som stadgar att en upphandlande myndighet ska ange hur länge en anbudsgivare ska vara bunden av sitt anbud. En sådan ordning är nödvändig för att upphandlingen ska fungera på ett rationellt sätt. Det är dock viktigt att den upphandlande myndigheten vid varje enskild upphandling överväger vilken anbudstid som är rimlig. Även om upphandlingen är föremål för överprövning löper anbudstiden ut i enlighet med vad som angetts i förfrågningsunderlaget.

Av praxis framgår att ett anbuds giltighetstid får förlängas efter att den ursprungliga giltighetstiden löpt ut under förutsättning att principerna för offentlig upphandling iakttas. Om en förlängning ska ske eller inte är främst en fråga för den upphandlande myndigheten och anbudsgivarna (jfr RÅ 2008 not 26).

Förfrågningsunderlaget i relevanta delar

Under rubriken *Upphandlingsformalia* och *Anbudets giltighetstid* framgår bl.a. följande.

Anbud ska vara giltigt till och med **2017-03-06**. Om upphandlingen blir föremål för rättslig prövning förlängs anbudets giltighetstid fram till dess att upphandlingskontrakt kan tecknas, dock högst tre månader efter angiven giltighetstid.

Förvaltningsrättens bedömning

Telepass anser att det vid tidpunkten för tilldelningsbeslutet den 22 juni 2017 inte funnits några giltiga anbud och att Svedala kommun agerat i strid med LOU när Taxi Trelleborg tilldelats uppdraget.

Tilldelningsbeslutet i aktuell upphandling fattades den 22 juni 2017. Tiden för anbudens giltighetstid löpte ut den 6 juni 2017. För att ett giltigt anbud ska anses föreligga efter utgången av denna tid utifrån ett upphandlingsrättsligt perspektiv krävs enligt förvaltningsrättens mening ett ömsesidigt samtycke av upphandlande myndighet och anbudsgivare till förlängning av anbudens giltighetstid.

I samband med förnyad anbudsutvärdering tillfrågade Svedala kommun samtliga anbudsgivare om deras anbud fortfarande var giltiga, varvid tre av anbudsgivarna före tilldelningsbeslutet meddelade att deras anbud fortfarande gäller. Taxi Trelleborg, som redan den 14 juni 2017 meddelat att deras anbud var giltigt från denna dag och sex månader framåt, svarade på nytt att deras anbud fortfarande var giltigt. Därefter fattade Svedala kommun beslut att tilldela Taxi Trelleborg kontraktet för uppdraget. Svedala kommun har därmed inte tagit ovidkommande hänsyn eller brutit mot likabehandlingsprincipen eller någon av de andra upphandlingsrättsliga principerna i det aktuella upphandlingsförfarandet. Då samtycke från samtliga anbudsgivare om förlängning av anbuds giltighet inte var erforderligt i detta skede av upphandlingen, föranleder den omständigheten att Telepass inte besvarat

kommunens förfrågan innan tilldelningsbeslut fattades ingen annan bedömning. Det finns således inte skäl för ingripande på denna grund.

Telepass har även gjort gällande att Svedala kommun har brutit mot LOU genom att ha utvärderat och antagit anbudet från Taxi Trelleborg trots att detta bolag inte har uppfyllt samtliga i upphandlingen ställda obligatoriska krav.

För att konkurrens ska kunna ske på lika villkor krävs ett klart och tydligt förfrågningsunderlag. Av förfrågningsunderlaget ska det framgå vilka krav som måste uppfyllas för att anbudet ska kunna antas. Sådana krav måste upprätthållas och ett anbud som inte tillgodoser dessa krav får inte antas.

En förutsättning för att en ansökan om överprövning ska kunna bifallas är att sökanden har visat att denne har eller kan komma att lida skada till följd av de åberopade bristerna i upphandlingen (jfr HFD 2013 ref. 53).

I aktuell upphandling gick tre av de inkomna anbuden vidare till utvärdering. Av utvärderingsprotokollet framgår att Telepass i utvärderingen placerats på tredje plats i upphandlingen. Mot denna bakgrund och då de av Telepass anförda invändningarna inte hänför sig till brister i det konkurrensuppsökande skedet, anser förvaltningsrätten inte att Telepass har förmått konkretisera på vilket sätt bolaget lidit eller kunnat komma att lida skada på grund av de påtalade bristerna. Det föreligger därför inte förutsättningar för ingripande enligt LOU. Telepass AB:s ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Louise af Klint

Astrid Lindeskog har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.